

นโยบายข้อ ๓

การส่งเสริมบทบาท
และการใช้อำนาจในประชาคมอาเซียน

“...เร่งดำเนินการเตรียมความพร้อมทั้งในเรื่องความเชื่อมโยง
ด้านระบบการขนส่งและโลจิสติกส์ ด้านกฎระเบียบ การอำนวยความสะดวกทางการค้า
การพัฒนาด่านชายแดน และการเตรียมการด้านทรัพยากรมนุษย์...”

นโยบายข้อ ๗

การส่งเสริมบทบาท

และการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน

การรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนซึ่งจะมีผลใช้บังคับอย่างเต็มที่ ณ สิ้นปี ๒๕๕๘ จะเกิดประโยชน์แก่ประเทศไทยเป็นอย่างมาก หากประเทศไทยเตรียมการในเรื่องต่าง ๆ ให้พร้อม การเร่งดำเนินการเตรียมความพร้อมทั้งในเรื่องความเชื่อมโยงด้านระบบการขนส่งและโลจิสติกส์ ด้านกฎระเบียบ การอำนวยความสะดวกทางการค้า การพัฒนาด้านชายแดน และการเตรียมการด้านทรัพยากรมนุษย์ จะส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสของประเทศไทยในประชาคมอาเซียนให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนชาวไทยร่วมกับประชาชนอาเซียน

๗.๑ เร่งส่งเสริมความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน ในภูมิภาคอาเซียนและขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยใช้ประโยชน์จากโครงข่ายคมนาคมขนส่งและโทรคมนาคมที่เชื่อมโยงระหว่างกันของอาเซียน ระบบการออกใบรับรอง/ใบอนุญาตผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ การทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ร่วมกันในอาเซียน รวมทั้งการสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากความตกลงทางการค้าการลงทุนภายใต้กรอบความร่วมมือในระดับทวิภาคีและพหุภาคีที่มีผลใช้บังคับแล้ว เร่งขยายการจัดทำข้อตกลงการยอมรับร่วมกันของสินค้าด้านการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานโดยให้ความสำคัญต่อสินค้าที่ประเทศไทยมีศักยภาพสูงโดยเฉพาะกลุ่มสินค้าอุปโภคและบริโภค รวมถึงการปรับปรุงกฎเกณฑ์การค้าและระบบพิธีการศุลกากรให้สะดวก ลดขั้นตอนต่าง ๆ หรือยกเลิกขั้นตอนบางเรื่อง และปรับระบบภาษีและการอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เพื่อดึงดูดให้มีการตั้งสำนักงานปฏิบัติการประจำภูมิภาคที่กรุงเทพมหานคร เพื่อพัฒนาให้กรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจ การค้า การลงทุนของภูมิภาคได้ในที่สุด

๗.๒ พัฒนาศักยภาพในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยทุกระดับโดยสอดคล้องกับข้อตกลงในการเคลื่อนย้ายในด้านสินค้า บริการ การลงทุน แรงงานฝีมือ และปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ที่เปิดเสรีมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยให้สามารถแข่งขันได้ รวมทั้งสามารถดำเนินธุรกิจร่วมกับผู้ประกอบการในประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อนำไปสู่ความเชื่อมโยงกับห่วงโซ่อุปทานตลาดโลกได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ฐานการผลิตสินค้าหลายชนิดและธุรกิจเกี่ยวเนื่องที่ประเทศไทยได้เข้าไปลงทุนขยายฐานการผลิตในประเทศอื่นในอาเซียนมาเป็นเวลานานแล้ว ตลอดจนกลุ่มการผลิตที่ผู้ประกอบการของไทยเตรียมที่จะขยายฐานการผลิตเพิ่มเติมอีกหลายชนิด ซึ่งช่วยให้ประเทศไทยมีฐานการผลิตสินค้าคุณภาพหลากหลายเพื่อขายในตลาดต่าง ๆ ได้มากขึ้นทั้งในอาเซียนและในตลาดโลก และเป็นการช่วยเหลือประเทศเพื่อนบ้านในกระบวนการพัฒนาอุตสาหกรรม

๗.๓ พัฒนาแรงงานของภาคอุตสาหกรรมเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งแรงงานวิชาชีพ แรงงานมีทักษะ และแรงงานไม่มีทักษะ โดยการเร่งรัดและขยายผลการใช้ระบบคุณวุฒิวิชาชีพให้เกิดผลในทางปฏิบัติโดยคำนึงถึงความเป็นเอกภาพกับระบบมาตรฐานฝีมือแรงงานและมาตรฐานวิชาชีพใน ๘ กลุ่มที่มีข้อตกลงการเปิดเสรีในอาเซียนควบคู่ไปกับการวางแผนด้านการผลิตให้เพียงพอการยกระดับฝีมือแรงงานในกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพและอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเข้มข้น การส่งเสริมการพัฒนาระบบการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานเพื่อใช้ในการประเมินค่าจ้างแรงงาน

๗.๔ เร่งพัฒนาความเชื่อมโยงด้านการขนส่งและระบบโลจิสติกส์ภายในอนุภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียน โดยเร่งขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนงานการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ (GMS) แผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (IMT-GT) แผนความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิระวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS) แผนความร่วมมือแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาวิชาการและเศรษฐกิจ (BIMSTEC) และแผนแม่บทความเชื่อมโยงในอาเซียนซึ่งจะช่วยสนับสนุนให้ความเชื่อมโยงด้านการขนส่งและระบบโลจิสติกส์ในอาเซียนสัมฤทธิ์ผลได้อย่างเป็นรูปธรรม

๗.๕ ต่อเชื่อมเส้นทางคมนาคมขนส่งและระบบโลจิสติกส์จากฐานการผลิตในชุมชนสู่แหล่งแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าทั้งภายในประเทศและเชื่อมโยงกับอาเซียน เพื่อยกระดับศักยภาพของผู้ประกอบการรายย่อยสู่ตลาดที่กว้างขวางยิ่งขึ้นทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ และขณะเดียวกันก็ช่วยสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจแก่พื้นที่ต่าง ๆ ภายในประเทศด้วย

๗.๖ พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษโดยเริ่มจากการพัฒนาด้านการค้าชายแดนและโครงข่ายการคมนาคมขนส่งบริเวณประตูการค้าหลักของประเทศเพื่อรองรับการเชื่อมโยงกระบวนการผลิตและการลงทุนข้ามแดน โดยปรับปรุงโครงข่ายระบบถนน พัฒนาระบบ National Single Window (NSW) และสิ่งอำนวยความสะดวกทางการค้าและการขนส่งสินค้าข้ามแดนอย่างต่อเนื่อง โดยในระยะแรกให้ความสำคัญกับด่านชายแดนที่สำคัญ ๖ ด่าน ได้แก่ ปาดังเบซาร์ สะเดา อรัญประเทศ แม่สอด บ้านคลองลึก และบ้านคลองใหญ่ ซึ่งจะทำให้ระบบขนส่งและโลจิสติกส์สามารถเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพและรองรับปริมาณการเดินทางและการขนส่งที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นจากการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

๑. ความคืบหน้าการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในภาพรวม

ภายหลังการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ และได้มีการลงนามในปฏิญญาอาเซียนเพื่อรับรองวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ๒๐๒๕ และแผนงานประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ๒๐๒๕ แผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕ และแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ๒๐๒๕ รัฐบาลยังคงเดินหน้าขับเคลื่อนการดำเนินงาน ๓ เสาของประชาคมอาเซียน ดังนี้

๑.๑ เสาการเมืองและความมั่นคง ได้กำหนดแผนงานประชาคมการเมืองและความมั่นคง ๒๐๒๕ เพื่อวางแนวทางการดำเนินงานตามกรอบความร่วมมือต่าง ๆ ในอีก ๑๐ ปีข้างหน้า และเป็นการต่อยอดความร่วมมือที่อาเซียนได้ดำเนินการอยู่แล้วให้มีความลึกซึ้งมากขึ้น โดยจะมุ่งเน้นให้ประชาชนเป็นศูนย์กลางและให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของอาเซียนด้วย

ในส่วนความก้าวหน้าการดำเนินงานของ คณะอนุกรรมการศูนย์อำนวยการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ได้กำหนดประเด็นเร่งด่วนที่ไทยควรให้ความสำคัญในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ๕ ประเด็นหลัก ได้แก่ การบริหารจัดการชายแดน เสริมสร้างความมั่นคงทางทะเล แก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ สร้างความไว้วางใจ และการทูตเชิงป้องกัน และเสริมสร้างศักยภาพในการปฏิบัติการทางทหารร่วมกันของอาเซียน และในระดับภูมิภาคมีความคืบหน้าการดำเนินงาน เช่น อาเซียนได้จัดตั้งเครือข่ายขององค์กรหรือหน่วยราชการของประเทศสมาชิกอาเซียนที่รับผิดชอบเรื่องการควบคุมพัฒนาการของการใช้นิวเคลียร์ในทางสันติ ที่เรียกว่า ASEAN Network of Regulatory Bodies on

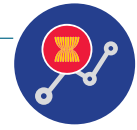
Atomic Energy: ASEANTOM การขจัดทุ่นระเบิดในอาเซียน สนับสนุนการมีสันติภาพและความปรองดองในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ ส่งเสริมเรื่องสิทธิมนุษยชน ความมั่นคงทางทะเล และบริหารจัดการชายแดน

๑.๒ เสาเศรษฐกิจ ได้กำหนดแผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕ ซึ่งเป็นการกำหนดทิศทางการรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียนในระยะ ๑๐ ปีข้างหน้า โดยมุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพของมาตรการการรวมกลุ่มเศรษฐกิจในปัจจุบัน และแนวทางการรับมือกับประเด็นความท้าทายใหม่ ๆ ที่อาเซียนอาจต้องเผชิญในอนาคต อันเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก

ในส่วนการดำเนินงานประเทศไทยยึดมั่นต่อการดำเนินการตามพันธกรณีภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนโดยให้ความสำคัญกับการอำนวยความสะดวกทางการค้า การพัฒนาภาคบริการ การส่งเสริมนวัตกรรม การลดช่องว่างการพัฒนาโดยส่งเสริมผู้ประกอบการขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (Medium Small and Micro Enterprises: MSMEs) ไปสู่ Smart Enterprise และการใช้ประโยชน์จากการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ

๑.๓ เสาสังคมและวัฒนธรรม ได้กำหนดแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ๒๐๒๕ ให้เป็นประชาคมที่มีปฏิสัมพันธ์กับประชาชนและประชาชนได้รับประโยชน์ รวมทั้งทุกคนมีส่วนร่วม มีความยั่งยืนและแข็งแกร่ง โดยยึดหลักธรรมาภิบาล ส่งเสริมคุณภาพชีวิตประชาชนอย่างเท่าเทียม มีพลวัตและปรองดอง ตระหนักและภูมิใจในอัตลักษณ์และวัฒนธรรม

ในส่วนการดำเนินงานได้ขับเคลื่อนให้ไทยเป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมของอาเซียน โดยส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมทั้งในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน รวมทั้งการดำเนินการตามพันธกรณี ข้อตกลง อนุสัญญาที่เกี่ยวกับงานด้านวัฒนธรรม และสนับสนุนการดำเนินการของศูนย์วัฒนธรรมอาเซียน

“ขับเคลื่อนให้ไทยเป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมของอาเซียน”

๒. การเร่งส่งเสริมความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน ในภูมิภาคอาเซียน และขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน

๒.๑ การส่งเสริมบทบาทของไทยและการใช้โอกาสจากความเชื่อมโยงและความร่วมมือด้านต่าง ๆ ในประชาคมอาเซียน

รัฐบาลได้ขับเคลื่อนบทบาทที่แข็งขันและสร้างสรรค์ของไทยในประชาคมอาเซียนอย่างต่อเนื่อง โดยได้มีข้อเสนอและข้อริเริ่มในเวทีการประชุมต่าง ๆ ของอาเซียนหลายประการ

๒.๑.๑ เข้าร่วมประชุมสุดยอดอาเซียน

(๑) การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๒๗ และการประชุมสุดยอดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องระหว่างวันที่ ๒๐-๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย ผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนได้ลงนามเอกสารสำคัญ ๓ ฉบับ ได้แก่ ๑) ปฏิญญากrungkualalumpur ค.ศ. ๒๐๑๕ ว่าด้วยการจัดตั้งประชาคมอาเซียน ๒) ปฏิญญากrungkualalumpurว่าด้วยอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕ : มุ่งหน้าไปด้วยกัน และ ๓) อนุสัญญาอาเซียนว่าด้วยการต่อต้านการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะสตรีและเด็ก นอกจากนี้ ได้รับรองเอกสารต่าง ๆ อีก ๑๗ ฉบับ

ผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนและคู่เจรจายินดีกับการจัดตั้งประชาคมอาเซียน ซึ่งมีผลอย่างเป็นทางการในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ รวมทั้งการประกาศวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕ และแผนงานประชาคมอาเซียนทั้งสามเสา (การเมืองและความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม) ซึ่งกำหนดทิศทางของประชาคมอาเซียนในอีก ๑๐ ปีข้างหน้า (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๘) โดยย้ำความสำคัญของการรวมตัวที่ลึกซึ้งมากขึ้น การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ประชาคมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง รวมทั้งการสร้างความสะดวกคล่องระหว่างวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕ และวาระการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ ค.ศ. ๒๐๓๐

ในการนี้ นายกรัฐมนตรีได้มีข้อเสนอให้อาเซียนเสริมสร้างความเข้มแข็งจากภายใน เพื่อความเป็นเอกภาพและความสามารถรับมือกับความท้าทายต่าง ๆ ดังนี้ ๑) การส่งเสริมการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษบริเวณชายแดนและการลงทุนในรูปแบบ ๑+๑ และ ๑+๑+๑ หรือ ๒+๑๒ ประเทศสมาชิกอาเซียน กับ ๑ ประเทศนอกภูมิภาค เพื่อช่วยทำให้เกิดข้อได้เปรียบของแต่ละประเทศที่มีชายแดนร่วมกัน ๒) การส่งเสริมศักยภาพของวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ๓) การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ภาคการเกษตร โดยการจัดทำแผนพัฒนาภาคการเกษตร การวิจัยและการพัฒนาร่วมกันเพื่อเพิ่มผลผลิตและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร และส่งเสริมโภชนาการ รวมทั้งการให้ข้อมูลและความรู้แก่เกษตรกรให้สามารถเข้าถึงตลาดทั้งในและนอกภูมิภาค ซึ่งจะช่วยให้กลไกตลาดดำเนินไปได้ด้วยดีและราคาสินค้าเกษตรไม่ตกต่ำ ส่งเสริมการเกษตรที่ยั่งยืน และสร้างความมั่นคงทางอาหาร ๔) การส่งเสริมความร่วมมือทางทะเล โดยสนับสนุนให้มีประเด็นการท่องเที่ยวของประเทศอาเซียนทั้งทางบกและทางทะเลในแผนงานความเชื่อมโยงอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕ ๕) การแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดนเพื่อให้อาเซียนปลอดจากหมอกควันภายในปี ๒๕๖๓ โดยจัดทำแผนงานอาเซียนปลอดจากหมอกควัน (ASEAN Haze-Free Road Map) เพื่อเป็นกรอบแนวทางสำหรับประเทศสมาชิกอาเซียนในการอนุวัติการตามข้อตกลงอาเซียนว่าด้วยมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน และจัดตั้งศูนย์ประสานงานอาเซียนเพื่อควบคุมมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน และ ๖) การจัดตั้งศูนย์ไซเบอร์อาเซียนเพื่อรับมือกับผลกระทบทางลบจากความเชื่อมโยงและความท้าทายจากความมั่นคงรูปแบบใหม่ โดยเฉพาะอาชญากรรมไซเบอร์

นอกจากนี้ ที่ประชุมฯ ได้หารือในประเด็นสำคัญอื่น ๆ เช่น ประเด็นความมั่นคงในภูมิภาค ความสัมพันธ์กับประเทศคู่เจรจา ซึ่งที่ประชุมได้รับรองการยกระดับความสัมพันธ์ระหว่างอาเซียนกับสหรัฐอเมริกาและอาเซียนกับนิวซีแลนด์เป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ รวมทั้งรับทราบความคืบหน้าการเจรจาจัดทำความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership: RCEP) โดยผู้นำของประเทศที่ร่วมการเจรจาจัดทำความตกลงฯ ได้เห็นชอบที่จะขยายเวลาการเจรจาให้เสร็จสิ้นภายในปี ๒๕๕๙

(๒) การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๒๘ และครั้งที่ ๒๙ และการประชุมสุดยอดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ ๖-๘ กันยายน ๒๕๕๙ ณ เวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่ประชุมฯ ได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕ และแผนงานประชาคมอาเซียน ค.ศ. ๒๐๑๖-๒๐๒๕ และได้ร่วมกันรับรอง Master Plan on ASEAN Connectivity 2025: MPAC 2025 และ Initiative for ASEAN Integration (IAI) Work Plan III ผู้นำอาเซียนได้ร่วมลงนามในปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยความเป็นหนึ่งเดียวในการตอบโต้ภัยพิบัติทั้งภายในและภายนอกภูมิภาค และได้รับรองเอกสาร จำนวน ๙ ฉบับ ทั้งนี้ ผู้นำอาเซียนได้ย้ำความสำคัญในการส่งเสริมความเป็นเอกภาพและการเป็นแกนกลางของอาเซียนในโครงสร้างสถาปัตยกรรมในภูมิภาค และการเสริมสร้างขีดความสามารถของอาเซียนในการรับมือกับความท้าทายรูปแบบเก่าและรูปแบบใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยประเด็นที่ผู้นำอาเซียนให้ความสำคัญ เช่น ปัญหาการก่อการร้าย แนวคิดสุดโต่งรุนแรงในการจัดการปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (Illegal Unreported and Unregulated Fishing: IUU fishing) การเคลื่อนย้ายถิ่นฐานที่ไม่ปกติ โรคระบาด เช่น ไวรัสซิกา อาชญากรรมข้ามชาติ อาชญากรรมไซเบอร์ ยาเสพติด การแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ การลงทุน การลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม ปัญหาหมอกควันข้ามแดน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการบริหารจัดการภัยพิบัติ

การประชุมในครั้งนี้ ประเทศไทยได้เสนอแนวทางการดำเนินงานอย่างสมดุลใน ๓ ด้าน ดังนี้ ๑) การสร้างความสมดุลระหว่างการเสริมสร้างเศรษฐกิจที่เข้มแข็งที่มีพลวัตสูงผ่านมาตรการนโยบาย ๔.๐ กับการพัฒนาอย่างยั่งยืน ๒) การพัฒนาศักยภาพของทุกวัยอย่างมีความสมดุลเพื่อให้มีส่วนร่วมในประชาคมอย่างสร้างสรรค์ โดยไทยได้ผลักดันให้การประชุมสุดยอดอาเซียนบวกสามมีแถลงการณ์ร่วมว่าด้วยการสูงวัยอย่างมีศักยภาพ และ ๓) การส่งเสริมความเชื่อมโยงและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในอาเซียน เช่น การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและการส่งเสริมการลงทุนในลักษณะ ๑+๑

นอกจากนี้ ที่ประชุมฯ ได้หารือประเด็นความมั่นคงทางทะเลซึ่งรวมถึงสถานการณ์ทะเลจีนใต้ ซึ่งประเทศสมาชิกอาเซียนและคู่เจรจาให้ความสำคัญแก่การธำรงไว้ซึ่งสันติภาพในภูมิภาค และความมั่นคงทางทะเลซึ่งเป็นพื้นที่สำคัญสำหรับการค้าระหว่างประเทศ โดยที่ประชุมฯ ได้รับรองเอกสารที่เกี่ยวข้อง ๒ ฉบับ คือ ๑) แถลงการณ์ร่วมว่าด้วยการปฏิบัติตามระเบียบปฏิบัติว่าด้วยการเผชิญหน้าอย่างไม่คาดฝันในทะเลจีนใต้ (Joint Statement on the Application of the Code for Unplanned Encounters at Sea in the South China Sea) และ ๒) แนวทางสำหรับการสื่อสารสายด่วนระหว่างเจ้าหน้าที่อาวุโสของกระทรวงการต่างประเทศของประเทศสมาชิกอาเซียนกับสาธารณรัฐประชาชนจีนในการตอบสนองเหตุฉุกเฉินทางทะเลในการปฏิบัติตามปฏิญญาว่าด้วยการปฏิบัติของภาคีในทะเลจีนใต้ (Guidelines for Hotline Communications Among Senior Officials of the Ministers of Foreign Affairs of ASEAN Member States and China in Response to Maritime Emergencies in the Implementation of the Declaration on the Conduct of Parties in the South China Sea)

ประเทศอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาให้ความสำคัญแก่การพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างกัน โดยเฉพาะการขยายความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและการส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในภูมิภาค โดยได้เสนอแนวทางหลัก ดังนี้ ๑) การยกระดับเขตการค้าเสรีหรือข้อตกลงเขตการค้าเสรี (Free Trade Area/Free Trade Agreement: FTA)

ทั้งในกรอบทวิภาคีและเร่งรัดเจรจาจัดทำความตกลงทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership: RCEP) ให้แล้วเสร็จ รวมทั้งการลดอุปสรรคการค้าและการลงทุน รวมทั้งมาตรการที่ไม่ใช่ภาษี (non-tariff barriers) ๒) การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ จากประเทศคู่เจรจา รวมทั้งมาตรการเพื่อส่งเสริม MSMEs และ ๓) การใช้ประโยชน์จากความเชื่อมโยงอย่างแท้จริง โดยการเชื่อมโยงการปฏิบัติของ MPAC 2025 กับข้อริเริ่มของประเทศนอกภูมิภาค

นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรียังได้เข้าร่วมและหารือกับผู้แทนไทยในสมัชชารัฐสภาอาเซียน (ASEAN Inter-Parliamentary Assembly: AIPA) เยาชนอาเซียน และสภาที่ปรึกษาธุรกิจอาเซียน ช่วงก่อนการประชุมสุดยอดอาเซียนอีกด้วย

๒.๑.๒ ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน ครั้งที่ ๔๙ ระหว่างวันที่ ๒๓-๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ณ เวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประเทศไทยได้เข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนกับคู่เจรจา (Post Ministerial Conference+1 Sessions หรือ PMC+1) เช่น สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐอินเดีย ประเทศแคนาดา ประเทศนิวซีแลนด์ ประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐอิตาลี สหรัฐอเมริกา สหพันธรัฐรัสเซีย และสหภาพยุโรป การประชุมในครั้งนี้ฝ่ายไทยได้ให้ความสำคัญแก่การส่งเสริมความร่วมมือด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวเกี่ยวกับประเทศคู่เจรจา และความร่วมมือด้านสังคมและวัฒนธรรม และการพัฒนาและสนับสนุนให้อาเซียนมีบทบาทในเชิงสร้างสรรค์เป็นประชาคมที่แข็งแกร่ง อยู่บนพื้นฐานของกฎระเบียบ มีความเป็นกลาง และธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและเสถียรภาพ และการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน-จีน ได้รับรองแถลงการณ์ร่วมว่าด้วยการปฏิบัติตามปฏิญญาว่าด้วยแนวปฏิบัติของภาคีในทะเลจีนใต้ (Declaration of the Conduct of Parties in the South China Sea: DOC) และเห็นชอบต่อข้อเสนอของฝ่ายจีนในการกำหนดในปี ๒๕๖๐ เป็นปีแห่งความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวอาเซียน-จีน และผลักดันให้ทุกฝ่ายร่วมกันดำเนินกิจกรรมฉลองครบรอบ ๒๕ ปี ความสัมพันธ์อาเซียน-จีน และให้ความสำคัญแก่การประชุมรัฐมนตรีอาเซียน-สหภาพยุโรป (ASEAN-EU Ministerial Meeting: AEMM) ครั้งที่ ๒๑ เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๕๙ ณ กรุงเทพมหานคร

๒.๒ การผลักดันความเชื่อมโยงระหว่างไทยกับประเทศในภูมิภาค

๒.๒.๑ เร่งพัฒนาความเชื่อมโยงด้านการขนส่งและระบบโลจิสติกส์ภายในอนุภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียน รัฐบาลได้สานต่อการดำเนินการตามกรอบข้อตกลงของประชาคมอาเซียนอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

(๑) ดำเนินการตามกรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าผ่านแดนประเทศไทย ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการในการให้สัตยาบันพิธีสารแนบท้ายความตกลงฉบับต่าง ๆ เพื่อให้ความตกลงมีผลใช้บังคับ ดังนี้

พิธีสาร ๒ การกำหนดที่ทำการพรมแดนอยู่ระหว่างการพัฒนาข้อยุติในการจัดทำร่างพิธีสาร

พิธีสาร ๗ ระบบศุลกากรผ่านแดนได้ลงนามในพิธีสารแล้วเมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ และอยู่ระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนดำเนินการตามกระบวนการภายในเพื่อการให้สัตยาบันพิธีสารต่อไป

พิธีสาร ๙ สินค้าอันตราย อยู่ระหว่างรวบรวมความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อนดำเนินการตามขั้นตอนภายในในการให้สัตยาบันพิธีสารเพื่อให้มีผลใช้บังคับต่อไป

(๒) ดำเนินโครงการภายใต้กรอบโครงการความร่วมมือเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (Indonesia-Malaysia-Thailand Growth Triangle: IMT-GT) ดังนี้

โครงการ	ผลการดำเนินการ
๑) โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองหาดใหญ่-สะเดา	อยู่ระหว่างเตรียมส่งร่างรายงานฉบับสมบูรณ์ (Draft Final Report) ของงานศึกษาความเหมาะสม
๒) โครงการพัฒนาท่าเทียบเรือนาเกลือ (ใหม่) จังหวัดตรัง	ก่อสร้างแล้วเสร็จและอยู่ระหว่างเตรียมการเปิดให้บริการ
๓) โครงการปรับปรุงท่าเรือภูเก็ต	อยู่ระหว่างพิจารณาแผนงานและการอนุญาตต่อสัมปทาน
๔) โครงการศึกษาสำรวจและออกแบบรายละเอียดสะพานข้ามแม่น้ำโก-ลก อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส-เปิงกาลีโกโบร์ รัฐกลันตัน	อยู่ระหว่างสำรวจและออกแบบรายละเอียด
๕) การเปิดบริการเดินเรือขนส่งแบบ RORO ON/ RORO OFF: RO/RO Ferry เชื่อมโยงการขนส่งทางทะเลเส้นทาง เบลาวัน-ป็นัง-ตรัง (อินโดนีเซีย/มาเลเซีย/ไทย)	- การศึกษาความเหมาะสม พบว่า การเดินเรือ RO/RO ไม่มีความเหมาะสม โดยการเดินเรือ LIFT ON/LIFT OFF มีความคุ้มค่ามากกว่า - อยู่ระหว่างการศึกษาความเป็นไปได้ในการให้บริการแบบผสมผสานระหว่าง ROLL ON/ROLL OFF กับ LIFT ON/LIFT OFF

(๓) จัดทำร่างกรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งผู้โดยสารข้ามพรมแดน ขณะนี้ประเทศสมาชิกอาเซียนอยู่ระหว่างการพิจารณาร่างกรอบความตกลง โดยคาดว่าจะสามารถได้ข้อยุติภายในปี ๒๕๕๙

(๔) ดำเนินการในกรอบอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ (Greater Mekong Subregion: GMS) ประเทศสมาชิก GMS ได้จัดทำความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง (GMS Cross-Border Transport Agreement: CBTA) เพื่ออำนวยความสะดวกในการขนส่งระหว่างกัน ซึ่งความตกลงดังกล่าวมีภาคผนวกและพิธีสารแนบท้าย จำนวน ๒๐ ฉบับ ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันภาคผนวกและพิธีสารแนบท้ายครบทั้ง ๒๐ ฉบับแล้ว

๒.๒.๒ ต่อเชื่อมเส้นทางคมนาคม
ขนส่งและระบบโลจิสติกส์จากฐานการผลิตในชุมชนสู่แหล่งแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าทั้งภายในประเทศและเชื่อมโยงกับอาเซียน รัฐบาลได้ดำเนินการสานต่อโครงการพัฒนาโครงข่ายทางหลวงเชื่อมโยงระหว่างประเทศ ดังนี้

“ต่อเชื่อมเส้นทางคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์จากฐานการผลิตในชุมชนสู่แหล่งแปรรูปเชื่อมโยงกับอาเซียน ๔ เส้นทางที่หนองคาย ตาก กาฬสินธุ์ และตราด”

หมายเลขทางหลวง	เส้นทาง	ระยะทาง (กิโลเมตร)	วงเงินค่าก่อสร้าง (ล้านบาท)	ระยะเวลาดำเนินการ	ผลการดำเนินการ
๒๑๒	อำเภอโพธิ์ชัย-บึงกาฬ ตอน ๑ จังหวัดหนองคาย	๓๐	๑,๒๐๐	ปี ๒๕๕๘-๒๕๖๐	อยู่ระหว่างการก่อสร้าง ส่วนที่ ๑ ได้ผลงานร้อยละ ๓๒.๓๔ ส่วนที่ ๒ ได้ผลงานร้อยละ ๕๗.๒๑
๑๒	ตาก-แม่สอด ตอน ๓ จังหวัดตาก	๒๕.๕	๑,๔๐๐		อยู่ระหว่างการก่อสร้าง ส่วนที่ ๑ ได้ผลงานร้อยละ ๑๗.๒๓ ส่วนที่ ๒ ได้ผลงานร้อยละ ๑๙.๘๓
๑๒	กาฬสินธุ์-อำเภอสว่างแดนดิน ตอน ๒ จังหวัดกาฬสินธุ์	๑๑	๓๒๖.๖๖๗		อยู่ระหว่างการก่อสร้าง ได้ผลงานร้อยละ ๖๔.๔๑
๓	ตราด-หาดเล็ก ตอน ๒ จังหวัดตราด	๓๕	๑,๔๐๐		อยู่ระหว่างการก่อสร้าง ส่วนที่ ๑ ได้ผลงานร้อยละ ๙.๕๙ ส่วนที่ ๒ ได้ผลงานร้อยละ ๗.๕๐

นอกจากนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้ดำเนินโครงการพัฒนาโครงข่ายทางหลวงเชื่อมโยงระหว่างประเทศเพิ่มเติม ได้แก่ ทางหลวงหมายเลข ๔๐๘ เส้นทางอำเภอนาหว้า-ด่านประจักษ์ ทางหลวงหมายเลข ๒ เส้นทางถนนวงแหวนรอบนอกเมืองนครราชสีมา ตอน ๒ (ด่านใต้) จังหวัดนครราชสีมา และทางหลวงหมายเลข ๓ เส้นทางเลียบเมืองแกลง จังหวัดระยอง

๒.๒.๓ **สานต่อความร่วมมือด้านรถไฟระหว่างไทย-จีน และความร่วมมือในการพัฒนาระบบรางระหว่างไทย-ญี่ปุ่น** โดยรายละเอียดผลการดำเนินการในเรื่องนี้ปรากฏอยู่ในนโยบาย ข้อ ๖ การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ ข้อ ๖ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งและคมนาคม

๒.๓ **การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน** ได้จัดทำเว็บไซต์ www.aseantalent.net เพื่อเป็นที่รวบรวมข้อมูลสำคัญและรายงานผลการศึกษา โครงการ ASEAN Talent Mobility ปัจจุบันได้มีการดำเนินการ ดังนี้

๒.๓.๑ **ขับเคลื่อนการสร้างกลไกการทำงานด้านการทูตวิทยาศาสตร์ (Science for Diplomacy)** โดยจัดทำแผนยุทธศาสตร์การทูตวิทยาศาสตร์ที่เน้นประเทศหุ้นส่วนเชิงยุทธศาสตร์ตามยุทธศาสตร์การต่างประเทศของชาติใน ๖ สาขาสำคัญ ได้แก่ ๑) เกษตร อาหาร และเทคโนโลยีชีวภาพ ๒) การแพทย์ สุขภาพ และชีววิทยาศาสตร์ ๓) พลังงานทดแทน สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยีสีเขียว ๔) โลจิสติกส์และระบบราง ๕) เศรษฐกิจดิจิทัลและเทคโนโลยีสารสนเทศ และ ๖) การพัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรม และคณิตศาสตร์

๒.๓.๒ **จับคู่ความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และมหาวิทยาลัยของประเทศไทย รวมทั้งขยายความร่วมมือไปสู่หน่วยงานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมของต่างประเทศ**

๒.๓.๓ **มีการหารือทั้งภายในประเทศและร่วมกับประเทศสมาชิกอาเซียนในการวางระบบโครงสร้างพื้นฐานและการจัดทำนโยบายเพื่อส่งเสริมการเคลื่อนย้ายบุคลากร ผู้มีความสามารถด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมในระดับอาเซียน**

๒.๓.๔ จัดประชุมให้ข้อคิดเห็นต่อข้อเสนอแนะในการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา (The United Nations Conference on Trade and Development: UNCTAD) ในรายงานทบทวนนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมของประเทศไทย (National Consultation Workshop for the First Draft of the Science Technology and Innovation Policy Review of Thailand) เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงและขับเคลื่อนนโยบายและแผนวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๖๔

๒.๓.๕ ทำหน้าที่ประธานคณะที่ปรึกษาแผนปฏิบัติการด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของอาเซียน (Advisory Body on ASEAN Plan of Action on Science and Technology: ABAPAST) ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๘-๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ เพื่อทำหน้าที่กำกับและติดตามการดำเนินกิจกรรมตามวิสัยทัศน์ และเป้าหมายของแผนปฏิบัติการอาเซียนว่าด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๓ (ASEAN Plan of Action on Science, Technology and Innovation: APASTI 2016-2020)

๓. การพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยทุกระดับ

รัฐบาลได้ดำเนินการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยและเตรียมความพร้อมให้แก่เจ้าหน้าที่ภาครัฐ ดังนี้

๓.๑ การเพิ่มศักยภาพของภาคเกษตรเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ได้ดำเนินโครงการรองรับผลกระทบจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนด้านปศุสัตว์ โดยได้ตรวจวิเคราะห์สินค้าปศุสัตว์ จำนวน ๔๐,๖๔๘ ตัวอย่าง ดำเนินโครงการอบรมหลักสูตรเตรียมความพร้อมเกษตรกรสู่มาตรฐาน ASEAN GAP (มกษ ๙๐๐๑-๒๕๕๖) ให้แก่เกษตรกรผู้ผลิตผลไม้ ๔ ชนิด ได้แก่ทุเรียน มังคุด ลำไย และมะม่วง จำนวน ๔,๘๖๒ ราย พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของด่านตรวจสัตว์น้ำที่ตั้งอยู่ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ๑๐ พื้นที่ ๑๑ แห่ง และศึกษาวิจัย เรื่อง “การกำหนดจุดยืนสินค้าเกษตรไทยใน AEC” โดยศึกษาสินค้าเกษตร ๖ ชนิด ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน ยางพารา และโคเนื้อ

๓.๒ การดำเนินโครงการวิจัยศึกษาและโครงการพัฒนาระบบการจัดการ เพื่อพัฒนาฐานข้อมูลและระบบบริหารจัดการด้านอุตสาหกรรมและการเกษตร เช่น โครงการฝึกอบรมการจัดทำเอกสารคุณภาพตามมาตรฐาน ISO/IEC 17025 และอบรมการประมาณค่าความไม่แน่นอนของการวัด (Uncertainty of Measurement) จัดสัมมนาระดมความคิดเห็นต่อร่างมาตรฐานสินค้าเกษตร และจัดฝึกอบรมพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อเพิ่มทักษะและศักยภาพการตรวจสอบเฝ้าระวังสินค้าเกษตร และดำเนินโครงการปรับปรุงระบบการขึ้นทะเบียนวิศวกรด้านความปลอดภัยและข้อกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยเครื่องจักรให้รองรับประชาคมอาเซียน

๓.๓ การดำเนินโครงการศึกษาศักยภาพการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับภูมิภาคอาเซียน จำนวน ๔ เส้นทาง ได้แก่ **เส้นทางที่ ๑** เส้นทางจังหวัดสงขลา ผ่านด่านสะเดา กวาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย และสาธารณรัฐสิงคโปร์ **เส้นทางที่ ๒** เส้นทางจังหวัดระนอง ผ่านเกาะสอง ถึงตะนาวศรี สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา **เส้นทางที่ ๓** เส้นทางอำเภอแม่สอด จังหวัดตากถึงท่าเรือย่างกุ้ง สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และ**เส้นทางที่ ๔** เส้นทางอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ผ่านเมียวดี ย่างกุ้ง เนปิดอว์ มณฑลฉะเลย์ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาถึงสาธารณรัฐอินเดีย

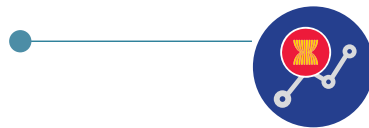
๓.๔ การดำเนินกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและการจัดทำเขตการค้าเสรี สิทธิประโยชน์ในการใช้แบบฟอร์มการลดภาษีจากการที่ไทยไปเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรี (FTA) กับประเทศต่าง ๆ เช่น จัดสัมมนา “การพัฒนาผู้นำสหกรณ์สู่การตลาดมืออาชีพ” จัดสัมมนา โอกาส ผลกระทบ และการปรับตัวสู่การเปิดเสรีทางการค้าในระดับท้องถิ่น จัดฝึกอบรมหลักสูตร “เตรียมความพร้อมเป็น Logistics Hub แห่งอาเซียน” หลักสูตร “ธุรกิจบริการไทยสู่ความเป็นเลิศ พร้อมเปิด AEC” ดำเนินโครงการ FTAs/AEC สัจจรรับเคลื่อนความรู้สู่เยาวชน ปี ๒ รวมทั้งเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบของความตกลงการค้าเสรี และระบบการให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป (Generalized System of Preferences: GSP) การขอหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า และการขอหนังสือรับรองด้วยระบบ Digital Signature และระบบ Electronic and Seal โดยมีผู้เข้าร่วมประมาณ ๑๒,๐๐๐ ราย

๓.๕ การสานต่อโครงการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ตลาดอาเซียน เช่น จัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ตลาดอาเซียนให้แก่ผู้ประกอบการ ให้คำแนะนำ สร้างเครือข่ายและเป็นพี่เลี้ยงทางธุรกิจผ่านชมรมนักธุรกิจไทยในประชาคมอาเซียน (DITP AEC Club) จัดสัมมนาเกี่ยวกับการใช้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรจากความตกลง ขั้นตอนและแนวปฏิบัติในการขอหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า และให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าด้วยตัวเอง (Self-Certification)

นอกจากนี้ ยังได้จัดกิจกรรมเจรจาธุรกิจและส่งเสริมสินค้าศักยภาพแบรนด์ไทยในตลาดอาเซียน เช่น งาน “Top Thai Brand” ใน ๓ ประเทศ (ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา) การเจาะเมืองรองในตลาดอาเซียน โดยจัดงานแสดงสินค้า Mini Thailand Week 2016 ณ ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สามารถผลักดันผู้ประกอบการไปขยายตลาดอาเซียน รวม ๔,๕๑๐ ราย มูลค่าสั่งซื้อประมาณ ๓,๕๗๖ ล้านบาท

๓.๖ การสานต่อโครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เช่น ให้คำปรึกษาแนะนำเชิงลึกแก่ SMEs เกี่ยวกับการบริหารจัดการการตลาด การค้าการลงทุน การพัฒนาผลิตภัณฑ์ จำนวน ๒๕๒ กิจกรรม จัดฝึกอบรมให้แก่ SMEs ในหลักสูตรการสร้างภาวะผู้นำสู่การรองรับ AEC หลักสูตรกลยุทธ์การตลาดรุกและรับ AEC และหลักสูตรเทคนิคการเจรจาเพื่อปิดการขายสำหรับ

“จัดกิจกรรมส่งเสริมสินค้าศักยภาพ
แบรนด์ไทยในตลาดอาเซียน
เช่น งาน Top Thai Brand
งานแสดงสินค้า Mini Thailand
Week 2016 สามารถผลักดัน
ผู้ประกอบการไปขยายตลาดอาเซียน
รวม ๓,๐๐๐ ราย มูลค่าสั่งซื้อ
ประมาณ ๒,๕๐๐ ล้านบาท”

ตลาด AEC โดยมีผู้เข้ารับการอบรมแล้ว จำนวน ๑,๕๑๓ คน และอยู่ระหว่างดำเนินการพัฒนา จำนวน ๔๘๗ คน นอกจากนี้ ยังได้จัดฝึกอบรมด้านการสร้างเครือข่ายสถานประกอบการเป้าหมายการเชื่อมโยงธุรกิจ ให้แก่ SMEs จำนวน ๔ เครือข่าย (๖๐ กิจการ) และอยู่ระหว่างดำเนินการพัฒนา จำนวน ๓ เครือข่าย (๔๕ กิจการ) รวมทั้งดำเนินโครงการเพิ่มศักยภาพด้านการค้าและการลงทุนด้านอุตสาหกรรมแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทย

๓.๗ การดำเนินโครงการเตรียมความพร้อมภาคอุตสาหกรรมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยได้จัดหาและสนับสนุนงบประมาณให้สถาบันเครือข่าย ๖ สถาบัน ได้แก่ ๑) สถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ๒) สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ ๓) สถาบันอาหาร ๔) สถาบันเหล็กและเหล็กกล้า ๕) สถาบันยานยนต์ และ ๖) สถาบันไทย-เยอรมัน จัดซื้อเครื่องมือทดสอบผลิตภัณฑ์ในสาขาที่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนให้ความสำคัญ และการทดสอบผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐานบังคับ เพื่อยกระดับความสามารถของห้องปฏิบัติการวิเคราะห์ทดสอบให้มีศักยภาพในการทดสอบผลิตภัณฑ์ เพื่อรองรับงานด้านการตรวจสอบและรับรองการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และรองรับกฎระเบียบของประเทศคู่ค้าที่สำคัญ ซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวกทางการค้าให้ผู้ประกอบการประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย เนื่องจากไม่ต้องส่งผลิตภัณฑ์ไปทดสอบยังต่างประเทศ และเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการและคุ้มครองผู้บริโภคให้ได้รับความปลอดภัย

๔. การพัฒนาแรงงานของภาคอุตสาหกรรมเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

รัฐบาลได้ดำเนินโครงการและมาตรการต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพแรงงานให้พร้อมรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งแรงงานวิชาชีพ แรงงานมีทักษะ และแรงงานไม่มีทักษะ ดังนี้

๔.๑ การสานต่อการเตรียมพร้อมแรงงานในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยพัฒนาทักษะภาษาให้แก่แรงงานไทย (เน้นภาษาอังกฤษ) จำนวน ๒๘,๔๖๖ คน จัดอบรมเพื่อผลิตผู้ประกอบการชาวไทยให้มีมาตรฐานตามเกณฑ์มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ โดยเน้นเมนูอาหารไทยที่เป็นที่นิยมในต่างประเทศ จำนวน ๙,๓๒๖ คน และเพิ่มศักยภาพฝีมือแรงงานไทยในอุตสาหกรรมที่ขาดแคลนเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาด แรงงานในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน ภาคบริการและการท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง รวมถึงพัฒนาฝีมือแรงงานให้รองรับการพัฒนาในเขตเศรษฐกิจชายแดน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคมขนส่ง จำนวน ๘๗,๒๑๖ คน ทั้งนี้ ได้ดำเนินโครงการและกิจกรรมที่สำคัญ ดังนี้

**“พัฒนากักขะภาษาให้แก่
แรงงานไทย ๒๘,๔๖๖ คน
อบรมเพื่อผลิตผู้ประกอบการไทย
๙,๓๒๖ คน พัฒนาฝีมือ
แรงงานให้รองรับการพัฒนาในเขต
เศรษฐกิจชายแดน ๘๗,๒๑๖ คน”**

๔.๑.๑ จัดฝึกอบรมฝีมือแรงงาน

รองรับระบบขนส่งด้านโลจิสติกส์และก่อสร้าง
ทั้งแรงงานทั่วไปและแรงงานนอกระบบ เพื่อให้สถาน
ประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโครงสร้าง
พื้นฐาน คมนาคม และสถานประกอบกิจการและภาคธุรกิจ
ที่เกี่ยวข้องกับโลจิสติกส์และก่อสร้างมีแรงงานอย่าง
เพียงพอ เป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงาน
มีผู้เข้าฝึกอบรม จำนวน ๒๕,๔๐๖ คน

๔.๑.๒ พัฒนาฝีมือและศักยภาพกลุ่มเครือข่ายแรงงานนานาชาติรองรับประชาคมอาเซียน
มุ่งเน้นการพัฒนาขีดความสามารถและศักยภาพกำลังแรงงานในกลุ่มประเทศ CLMV (ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม) ให้สูงขึ้นตามเกณฑ์มาตรฐานฝีมือแรงงานไทย และส่งเสริมมาตรฐานฝีมือแรงงานของไทยให้เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ เพื่อเป็นการส่งเสริมการสร้างงานสร้างอาชีพ สร้างรายได้ ให้แก่ประชาชนอย่างทั่วถึงโดยไม่แบ่งเชื้อชาติ ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาความร่วมมือด้านความมั่นคงตามแนวชายแดน ตลอดจนเป็นการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และทักษะฝีมือให้แก่กำลังแรงงานในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง โดยมีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๒,๐๒๗ คน

๔.๒ การเสริมสร้างความรู้ด้านแรงงานสัมพันธ์ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่เครือข่ายแรงงานสัมพันธ์ และมีวิธีคิดแบบมีส่วนร่วม โดยจัดอบรมเสริมสร้างความรู้สึมนำให้แก่ นายจ้าง ลูกจ้าง และคณะกรรมการทวิภาคี ในสถานประกอบกิจการให้ทราบถึงสวัสดิการแรงงานของประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน ๑๐ ประเทศ ครอบคลุมความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับประเทศอื่น (ASEAN+3) และประเทศต้นแบบด้านสวัสดิการแรงงาน รวมทั้งแนวทางการจัดสวัสดิการที่เหมาะสมกับประเทศไทยเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๒,๑๙๗ คน

๕. การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษโดยเริ่มจากการพัฒนาด้านการค้าชายแดน และโครงการคมนาคมขนส่งบริเวณประตูการค้าหลักของประเทศเพื่อรองรับการเชื่อมโยงกระบวนการผลิตและการลงทุนข้ามแดน

รายละเอียดผลการดำเนินการในเรื่องนี้ปรากฏอยู่ในนโยบาย ข้อ ๖ การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ ข้อ ๕.๓ เขตเศรษฐกิจพิเศษ

๖. การดำเนินการเพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่ภาคประชาชนเพื่อเสริมสร้างความตระหนักและความเข้าใจเกี่ยวกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

๖.๑ การจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพแรงงานด้านภาษาและวัฒนธรรมเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๓ ประกอบด้วย ๕ ยุทธศาสตร์หลัก ได้แก่ ๑) ยกย่องมาตรฐานการเรียนรู้และการทดสอบสมรรถนะด้านภาษาและวัฒนธรรม ๒) พัฒนาหลักสูตรการสร้างจิตสำนึกถึงคุณค่าของภาษาและวัฒนธรรม

๓) ขยายความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ๔) ขยายความร่วมมือระหว่างประเทศในการพัฒนาทักษะด้านภาษาและวัฒนธรรม และ ๕) ปรับปรุงสื่อการเรียนรู้และฐานข้อมูลกลางด้านภาษาและวัฒนธรรม

๖.๒ การดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเยาวชนในประชาคมอาเซียน โดยจัดกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เช่น จัดกิจกรรมประกวดภาพวาดและเขียนบทความภาษาอังกฤษ เพื่อคัดเลือกผลงานสำหรับส่งเข้าประกวดภายใต้หัวข้อ “One ASEAN, One Vision for Children” ในการประชุมเวทีเด็กอาเซียน ครั้งที่ ๔ ณ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

๖.๓ การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เช่น จัดหลักสูตรการเรียนการสอนห้องเรียนพิเศษโครงการพัฒนาประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษา สำหรับโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษา ยุกระดับทักษะการใช้ภาษาอังกฤษแก่นักเรียน ครู ผู้บริหาร และประชาชนทั่วไป โดยจัดให้มีสถานศึกษาจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรเป็นภาษาอังกฤษ จำนวน ๒๓๒ แห่ง มีโรงเรียนนำร่องจัดการเรียนการสอนสองภาษา จำนวน ๕๔๘ แห่ง จัดตั้งศูนย์เสริมสร้างความเข้มแข็งการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแก่ผู้เรียนทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในระดับเขตพื้นที่และภูมิภาค รวม ๓๖๗ ศูนย์ จัดทำหลักสูตร Echo Hybrid ผ่านแอปพลิเคชันเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ดำเนินโครงการ Boot Camp : การพัฒนาครูแกนนำด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และปรับเพิ่มเวลาเรียนภาษาอังกฤษ โดยเริ่มในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๙ จากสัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมง เป็นสัปดาห์ละ ๕ ชั่วโมง โดยโรงเรียนต้นแบบในโครงการพระราชริษะที่ ๑ ทั่วประเทศ จำนวน ๓,๓๔๒ แห่ง และมีเป้าหมายดำเนินการให้ครอบคลุมโรงเรียนทุกแห่งในปีการศึกษา ๒๕๖๐ นอกจากนี้ ยังได้พัฒนาทักษะการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและภาษาประเทศเพื่อนบ้านผ่านการจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียน นักศึกษา ครูและอาจารย์ จัดการแข่งขันกล่าวสุนทรพจน์ภาษาอังกฤษในที่ชุมชนระดับชาติ และจัดค่ายเยาวชนไทย-จีน ในโอกาสเฉลิมฉลองความสัมพันธ์ทางการทูตครบรอบ ๔๐ ปี

๖.๔ การจัดทำกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน (Task Force on ASEAN Qualifications Reference Framework: TF-AQRF) เพื่อใช้เทียบเคียงกับประเทศในอาเซียน ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จภายใน ๒ ปี

๖.๕ การพัฒนาข้าราชการพลเรือนเพื่อเตรียมความพร้อมในการทำงานบริบทอาเซียน ได้ดำเนินโครงการพัฒนาบุคลากรภาครัฐในบริบทอาเซียน โครงการฝึกอบรม “การพัฒนาผู้นำคลื่นลูกใหม่เพื่ออนาคต ASEAN New-Wave Leadership Development” โครงการความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับประเทศในกลุ่มอาเซียน (ทวิภาคี) ได้แก่ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ราชอาณาจักรกัมพูชา และสาธารณรัฐสิงคโปร์ โครงการพัฒนาภาวะผู้นำในบริบทสากล และโครงการพัฒนานักบริหารระดับสูงอาเซียน : ผู้บริหารส่วนราชการ (หัวหน้าส่วนราชการ) นอกจากนี้ ได้มีการจัดอบรมหลักสูตรการพัฒนานักบริหารเพื่อการบูรณาการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ระหว่างวันที่ ๑๐-๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙ และศึกษาดูงาน ณ จังหวัดสุรินทร์ เชียงใหม่ ขอนแก่น ชัยนาท และระยอง ระหว่างวันที่ ๒๖-๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๙

๖.๖ การดำเนินโครงการสนับสนุนงานด้านประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนในส่วนภูมิภาค เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานในด้านเด็กและเยาวชน สตรี ผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาสในพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ เช่น โครงการพัฒนาศักยภาพประชากรในนิคมสร้างตนเองและบนพื้นที่สูงด้านประชาคมอาเซียน

๖.๗ การจัดตั้งศูนย์อาเซียนศึกษา จำนวน ๔๔๗ ศูนย์ทั่วประเทศ เพื่อพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน การเรียนรู้เพื่อเตรียมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เชื่อมโยงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แก่ประเทศสมาชิก ตลอดจนพัฒนาและจัดหาสื่อการเรียนการสอน ให้บริการอบรมเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ และเป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษา ค้นคว้าเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนด้วย

๗. การเร่งขยายการส่งออกในกลุ่มประเทศ CLMV

รัฐบาลได้ผลักดันให้ไทยเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคในการเชื่อมโยงเศรษฐกิจโลก ทั้งในด้านเศรษฐกิจการค้า และการลงทุน โดยได้ดำเนินงานสำคัญ เช่น

๗.๑ การหารือระดับรัฐมนตรี การประชุมร่วมกันระหว่างภาคเอกชน (Business Forum) การจัดฝึกอบรมให้ความรู้ การจัดงานแสดงสินค้า (Trade Fair) การเจรจาจับคู่ธุรกิจ รวมทั้งการสร้างเครือข่ายระหว่างผู้ประกอบการรุ่นใหม่ของไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ภายใต้โครงการ YEN-D (Young Entrepreneur Network Development Program) ปีที่ ๑ ส่งผลให้มีมูลค่าการซื้อขายระหว่างกัน รวมกว่า ๑,๕๐๐ ล้านบาท และส่งผ่านความสำเร็จมาสู่ปีที่ ๒ มีผู้ให้ความสนใจเข้าร่วมสมัครกว่า ๒,๐๐๐ ราย การจัดคณะการค้า การลงทุนเยือนประเทศเพื่อนบ้าน รวม ๕ ครั้ง มีผลการเจรจาจับคู่ธุรกิจกว่า ๓๑๐ ล้านบาท และคาดว่าจะมีผลทางธุรกิจหรือการสั่งซื้อต่อเนื่องต่อไป

๗.๒ การดำเนินการตามกรอบความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ไทยได้ริเริ่มเป็นเจ้าภาพจัดงาน CLMVT Forum 2016 เป็นครั้งแรก เพื่อส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างเป็นรูปธรรม ส่งผลให้เกิดกิจกรรมต่อเนื่อง เช่น การจัดสภาธุรกิจ “CLMVT Business Council” การจัดตั้ง Knowledge Tank และได้กำหนดให้มีการจัดงาน CLMVT Forum เป็นประจำทุกปี โดยในปี ๒๕๕๙ ได้กำหนดเป้าหมายการค้าชายแดน ผ่านแดน และการค้าเมืองหน้าด่านมูลค่า ๑.๗ ล้านล้านบาท โดยผลการดำเนินงานในช่วง ๘ เดือน (เดือนมกราคม-สิงหาคม ๒๕๕๙) มีมูลค่ารวมแล้วกว่า ๙๔๐,๐๐๐ ล้านบาท เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๖๕

